

Виховуємо особистість

«Ви хочете побачити весну?
Тоді бігом, в наш дім,
На Прорізну!...
Ми – молоді, здорові і веселі,
Щасливо живемо в своїй оселі, -
В гімназії у нашій 48-й,
Ми тут добру і радості вчимося...»

Саме ці слова привітної «Візитки» навчального закладу лунають в актовій залі гімназії під час знайомства гостей із нашими вихованцями, які навчаються у самому серці Києва, на вулиці Прорізній.

Кожен із нас – учителів, учнів та їхніх батьків – пишається тим, що є часткою єдиної спільноти – дружнього Гімназійного братерства, яке живе за своїми законами, із власним прапором, гімном, емблемою, урядом.

Першого вересня на святковій лінійці, присвяченій Дню знань, ми приймаємо нових учнів до лав гімназійної родини. Випускники дають настанови першачкам, даруючи на згадку про цей день листівки-вітання з символікою гімназії, дерева Знань, що підростатимуть разом із малечєю, лунає гімн рідної 48-ої: «Ми знову разом, гімназисти! Братерства дух нас об'єднав...» Лунає перший дзвоник, і одинадцятикласники турботливо супроводжують першокласників до школи. Цей день неповторної єдності з шкільною домівкою, з друзями та вчителями першачки запам'ятають назавжди. Швидко плине час... І ось вони – неповторні, енергійні, самодостатні, чарівні – отримують атестати про освіту та дипломи, що символізують визнання загальнолюдських цінностей: довіри і справедливості, доброти і відповідальності, інтелекту і краси. До речі, вибір номінантів проводиться за підсумками опитування однокласників.

Найактивніші члени самоврядування на випускному вечорі залишають свої побажання, дають настанови своїм молодшим друзям у книзі «Зоряний крок гімназиста». Знову лунає гімн. Але в цю мить стискається серце, коли звучать слова:

«Крокуй вперед, ми – гімназисти,

Братерства дух хай кріпне в нас!

Життя хай загартує нас,

Вітчизна й доля ж бо – єдині!»

Чому? Тому що в останнє збираємося ми кожного року в такому загалі, випускаючи своїх вихованців в широкий світ, – учні, їхні батьки та вчителі.

У своїй статті «Сучасні цінності у вихованні: проблеми, перспективи» О. Сухомлинська доводить, що «...*модель виховання в системі цінностей має ґрунтуватися на ідеї, що особистість є джерелом свого саморозвитку*».

На мій погляд, *спільноті педагогів гімназії вдалося знайти те єдине, що зґрунтувало вчителів, батьків та учнів, створило атмосферу співмислення, співчуття, співпраці, піднесло виховну роботу в школі на рівень творчого пошуку, емоційної наснаги.*

Індивідуальний підхід до кожного учня, з урахуванням його характеру, особливостей емоційного сприйняття та розвитку, уміння мислити, уявляти, запам'ятовувати, робити логічні висновки – цими принципами керуються вчителі на уроках, у практичному впровадженні авторської гімназійної програми «Культура життєвого самовизначення» та під час організації позаурочної діяльності школярів. На таких заняттях учні 1–4 класів створюють малюнки на теми «Моя сім'я», «Захоплення моїх батьків», «Мій клас», фантазують на тему «Що я зробив би, якби був мером нашого міста Києва», малюють місто майбутнього. Учні 5–7 класів ведуть щоденники, куди записують свої думки, спостереження, відчуття, все, що хвилює і вражає, розмірковують про проблеми свого теперішнього життя і майбутнього. Один із уроків присвячено написанню листа до себе в майбутньому, через 20 років. Учні вчать позитивно сприймати інших і адекватно оцінювати сприйняття себе іншими людьми. У 8–11 класах робота спрямована на розвиток комунікативності, уміння владнати конфліктні ситуації через пізнання самого себе і оточуючих. Старшокласники мають можливість визначити свої професійні здібності, інтереси. На заняттях учні дізнаються про техніку психологічного керування собою та самовдосконалення, про мистецтво розуміти себе та розкривати свої можливості.

Постійна робота за програмою «Культура життєвого самовизначення» допомагає підвищувати духовний і моральний рівень гімназистів, дає підставу говорити про майбутніх зрілих та свідомих громадян своєї країни, про вірних та відповідальних членів власних родин, про люблячих батьків своїх дітей. Зміст

курсу спонукає до роздумів про глобальні й вічні проблеми людства: добра і зла, правди і кривди, свободи і відповідальності. У вирішенні цих та багатьох інших питань належну допомогу та підтримку і дітям, і батькам (під час занять «Школи усвідомленого батьківства»), і вчителям не один рік надають практичні психологи гімназійної соціально-психологічної служби.

Вже звичним для нас, але дуже дієвим для розкриття особистості учнів є те, що, пізнавши на заняттях гуртка ази журналістської майстерності (гурток «Основи журналістської майстерності» існує в гімназії 15 рік), вони демонструють свої уміння на практиці: активним засобом спілкування між учнями, учителями та батьками є випуск гімназійної газети «Вісті з Прорізної», заснованої в лютому 1995 року. Читаючи її, можна дізнатися про найцікавіші події з життя гімназії й осмислити власну поведінку, поділитися своїми думками про життя, про улюблену гімназію, стосунки з товаришами, вчителями та батьками, отримати поради психолога. Цікавою є рубрика «Час пік» для випускників, в якій публікуються відповіді учнів на питання, побажання рідній школі, а головне – розповіді про плани на майбутнє і про те, що вплинуло на їх вибір. Перші несміливі кроки у творчості майбутні журналісти роблять на сторінках тематичних випусків газети «Сузір'я мов», випуск якої здійснюється за допомогою вчителів кафедри іноземних мов, та літературного альманаху «Щасливий дар душі». Тут, ніби намистини, зібрані перлини дитячої творчості: вірші, проза, есе, переклади. На сторінках цих видань кожен знаходить для себе цікаву інформацію – поради, тести, ігри, кросворди, загадки, тощо. Усі гімназисти, від наймолодших і до старших, мають можливість друкуватися різними мовами: українською, російською, здійснювати переклади польською, англійською, французькою.

Окрім гімназійних газет, велике значення для збереження традицій закладу має «Літопис гімназії». Така форма роботи започаткована 15 травня 1995 року, в день першого ювілею гімназії, її 5-річчя. Літопис охоплює матеріали про найголовніші події гімназійного життя з цікавими фотографіями зі шкільних свят, вирізками з газет і журналів, в яких розповідається про гімназію, тощо.

Інколи мені здається, що гімназія після шостого уроку перетворюється на театр!

Театр – це спалах багатьох мистецтв, що поєднує в собі живопис, музику, мистецтво хореографії. Але сценічне мистецтво мертво, якщо його не оживить актор. Він фокусує в собі працю драматурга, режисера, декораторів, композитора і могутнім потоком спрямовує цю силу на глядачів. *Театр розважає і дає відпочинок від стурбованості щоденною роботою, дає пізнання культури мови поруч із культурою жесту, мімікою, ходом. Девіз його, за словами керівника –*

Охватенко Л. І. – «постійно удосконалюватися і навчатись мистецьким законам».

Скільки задоволення отримуємо ми, глядачі, – учні, їхні батьки та вчителі, коли разом з юними акторами поринаємо в світ українських народних казок: «Колобок», «Казка про Нехаяла», «Ріпка» в обробці І. Я. Франка, казок В. О. Сухомлинського, незабутніми є враження від «Наймички» та «Титарівни» Т. Г. Шевченка, літературної композиції «Огні горять, музика грає..» та інших. Понад 700 гімназистів зіграли свої ролі у 35 поетичних постановках. Мають численні перемоги і досягнення у багатьох районних, міських і Всеукраїнських конкурсах. Театр «Ніка», який існує в гімназії 9 років, у липні 2008 року отримав почесне звання «Зразковий творчий колектив». Наші випускники, вихованці Охвatenко Л. І., успішно складають іспити і навчаються у театральних ВНЗ. І щороку на святкуванні Дня народження гімназії вихованці театру – випускники гімназії отримують почесні звання «народний артист театру «Ніка» гімназії № 48.

Світ дитинства особливий, різнобарвний та різноманітний. Авторський курс «Історія світового мистецтва» мистецтвознавця, художника-педагога Бельчикової Г. Д. сприяє всебічному естетичному розвитку учнів. Матеріал кожної теми освітлює географічне положення, дає уяву про архітектуру, будівництво міст, народні обряди, історію костюму, художні промисли, розвиток живопису, графіки, декоративного мистецтва. Вдалими елементами занять є хвилини малювання під музичний супровід, виконання поробок із солоного тіста, розпис на тканині, що передає емоційний настрій, готовність мислити, творчо виражати особисте, чуттєве і вразливе. ***Завдання педагога – розбудити в кожній дитині прекрасне засобами мистецтва, розвинути творчий потенціал і навчити бачити красу навколишнього світу серед буденного життя, – досягається в повному обсязі.***

Психологічний клімат, атмосфера довіри, сприйняття кожного члена товариства таким, яким він є, - ось основа довіри. За таких умов дитина стає розкутою, впевненою в собі, активно співпрацює в «уряді гімназії» – раді учнівського самоврядування. Адже сучасна гімназія без учнівського

самоврядування не може вважатися демократичною. Органи гімназійного самоврядування сприяють активній участі гімназистів у житті та діяльності школи, виховують у них відповідальне ставлення до навчання як громадянського обов'язку, дисциплінованість, скромність, почуття господаря, забезпечують широку гласність, пропагують здоровий спосіб життя, організують дозвілля гімназистів.

Слід відзначити різноманітність напрямів роботи з урахуванням вікових особливостей та потреб гімназистів:

- традиційний фестиваль дитячих робіт «Барви осені» (для учнів 1–11 класів) та фотоконкурс «Мандри III тисячоліття» (для учнів 1–8 класів),

- прийом делегації з міста Познань (Польща) в рамках проекту міжнародного обміну молоді та прийом делегації з міста Варшава (район Урсус, Польща),
- гімназійний проект «Відкритий лист» (для учнів 7–11 класів),
- організація та проведення інтелект-турнірів,
- ігротеки та «Веселі старти» для молодших школярів,
- День самоврядування тощо.

Традиційний День самоврядування проводиться щорічно в останній день I чверті. У цей день гімназисти особливо відчують себе господарями гімназійного життя: виконують обов'язки адміністрації, самі ретельно готуються до проведення уроків, турбуються про те, щоб була цікава наочність, готують презентаційні проекти, запрошують своїх батьків – спеціалістів з різних фахів, учених, громадських діячів до участі в проведенні уроків, роблять відео- та фотозйомки за допомогою студентів Інституту журналістики. *У нас в цей день зовсім інший розклад занять, адже майже 120 уроків проводять батьки наших учнів, і треба бачити оченята їхніх дітлахів, які з любов'ю і гордістю слухають урок своєї матері, батька, бабусі чи дідуся. Ця співпраця дає чудовий результат: допомагає дітям реалізувати себе як частку суспільства, як неповторну індивідуальність зі своїми специфічними запитами.*

Традиційне свято День Наума, яке проводиться в гімназії 14 грудня, запам'ятовується посвяченням найкращих учнів гімназії у члени Ордену Інтелекту та обранням нового лідера учнівського самоврядування за підсумками звітно-виборчої конференції. Під час церемонії діти урочисто дають клятву дотримуватися Кодексу Честі гімназійного братерства.

Члени піклувальної ради разом із батьківським комітетом проводять нагородження пам'ятними подарунками кращих учнів гімназії 3–11 класів – переможців районного, міського та Всеукраїнського етапу олімпіад, призерів науково-дослідницьких робіт секцій МАН.

Традиційне проведення святкування Дня народження гімназії у Міському будинку вчителя 15 травня об'єднує зусилля всіх членів гімназійного братерства: учнів, вчителів, батьків.

На святі підводимо підсумки роботи навчального закладу за рік, нагороджуючи переможців II та III етапу Всеукраїнських олімпіад з базових дисциплін, учнів – членів МАН, переможців Міжнародного конкурсу знавців української мови імені П. Яцика, учнів, які здобули перемоги поза межами рідної Альма-матер, вітаємо Міс та Містера Інтелект гімназії, обираємо найактивніші класні колективи і, звичайно, шануємо

випускників гімназії, з врученням грошових стипендій, дипломів, подарунків із символікою гімназії № 48.

Для сьогоднішніх гімназистів навчання – справді бажане, це не тільки прагнення до знань, це формування особистості, громадянського зростання, яке вони отримують в стінах рідного навчального закладу. Тому як не приєднатися до слів В. О. Сухомлинського: «Процес виховання – це єдність духовного життя вихователя і вихованців – єдність їхніх ідеалів, прагнень, інтересів, думок, переживань».

Найцінніша для учнів і батьків та школа, де діти мають можливість реалізувати себе в різній позаурочній діяльності і неформальному спілкуванні з цікавими для себе людьми.

Колектив педагогів гімназії № 48 – колектив одностайців, який продовжує добрі традиції: працювати над розвитком творчих обдарувань гімназистів, задоволенням їхніх інтересів та можливостей усвідомлення цінностей духовного зростання, розвитком навичок соціальної компетентності, активізації особистісного потенціалу для самореалізації та самоствердження в різних сферах людської життєдіяльності.